

Nyhetsbladet
Frihetsjournalen
nr 9, mars 2008

Utges som komplement till bloggen "I hjärtat rebell"
Utkommer med ett nummer per månad.

Prenumeration: 500 kr till juni 2008. Lösnr: 50 kr/st

Bankgiro: 5210-6929

Utgivare är
Erixon Kommunikation AB

Mest bloggade inlägg:

Utrikesbevakningen vänsterns sista kommandohöjd

Kampen mot vänstern i Sverige börjar i utrikespolitiken. Det är en bedömning som jag blivit allt mer övertygad om. Under flera årtionden lämnade borgerliga walk over i utrikespolitiken.

Det gjorde att Olof Palme och efterhand journalistkåren kunde introducera kommunister och socialister som "mainstream". Först i och med bloggarna har kampen tagits upp mot vänstern på denna front.

Det är därför *Dagens Nyheter* reagerar så reflexmässigt och svagt. De är vana vid att få hylla vilka totalitära krafter som helst runt om i världen utan att någon säger emot.

DN:s Maria Schottenius talar om "rättshaveri" och allahanda tillmälen när faktafel påtalas och bloggar ifrågasätter om en DN-medarbetare som aktivt stöder Hizbollah verkligen är rätt person att problematisera Mellanöstern och islams ställning i Sverige.

Medievänsterns sista kommandohöjd lämnas nu inte längre ifred av borgerliga debattörer.

Jag känner att vi tillför något väsentligt när vi påpekar att DN:s ledarredaktion ogärna beklaga att israeliska tonåringar dödas i skolattack, men är snabba att ursäkta terrorn med att Israel gjort ingripanden i Gaza.

Det är just denna sorts relativism som gör folkmord möjliga.

De som relativiserar i Mellanöstern avslöjar en ohygglig människosyn och tar avstånd

från västerlandets principer för rättsstaten.

Man utmålar palestinier som offer, även om Hamas och Hizbollah finansieras och förmodligen tar order från regionens stormakt, Iran.

Detta faktum blundar medievänstern för.

Varför?

De har alltid tagit parti för dem som är emot västvärldens frihetliga system. Därför kunde Birgitta Dahl och andra hylla Pol Pot. Kambodja valde en annan väg än kapitalismen. Att miljoner dödades, var till en början inget problem för vänstern.

Samma sak när många, inte minst på DN, hyllade Mao. Hans kulturrevolution var ju ett sätt att rensa ut individualister och alla västliga tongångar.

Att miljontals människor svält ihjäl gjorde inte så mycket för DN. Det viktiga var att Mao attackerade allt det väst stod och står för.

Vänstern är inte längre oemotsagd

Skillnaden mellan medievänsterns firande av Pol Pot och Mao, och dagens hyllande av Hamas och Hizbollah är att nu finns internet och vi som ÄR borgerliga — och inte bara, likt landets ledarsidor, säger sig vara det — tar upp kampen om värderingarna också i utrikesfrågorna.

För mig känns det som att vi undergräver vänsterkrafterna där de länge fritt kunnat hämta energi och stått oemotsagda.

Det känns förbaskat bra! ●

Besökstrafiken:

Fortsatt uppgång

Jag missade att lägga in statistiken i förra numret av Frihetsjournalen. Förklaringen är att det inte hänt så mycket.

Trafiken till bloggen fortsätter att öka, men i mindre dramatisk omfattning.

Januari 2008 blev antalet hits 218.696 och antalet unika besök 103.317, en ökning med sju procent jämfört med samma månad året innan.

I februari: 204.850 hits och 98.996 unika besök, vilket var 12 procent fler än i februari 2007.

Självklart känns det utmärkt att bloggen fortsätter att öka, även utan dramatiska händelser i Sverige. Annars har jag ju märkt att internet är väldigt händelsestyrt.

Den nya layouten har gjort det möjligt att länka till olika tidningar och internetverktyg, vilket givit ökad trafik. Men samtidigt har RSS-tekniken gjort det möjligt att läsa bloggen utan att besöka hemsidan, vilket betyder att läsare faller bort från statistiken.

Jag gillar bloggans nya utseende, men databas-tekniken gör att min handlingsfrihet är beskuren. Jag måste följa mallarna!

Normalt och instinktivt brukar jag starkt vända mig emot sådant. Men här saknar jag tekniska kunskaper för att kunna gå utanför ramarna. Det irriterar mig.

Även om formen är något stel utifrån min fantasi om hur man borde kunna använda utrymmet på en screen, så överväger fördelarna. Jag vill inte gå tillbaka till det gamla. ●

Mest tankeväckande debatt:

Synden som vår väckarklocka mot hybris

Artikelserien under temat "Först kränkt vinner" av författaren Marciej Zarembas har satt fingret på en moralisk förändring som blir följd av vänsterns relativism, som också omfattar den muslimska kulturen.

Människor slutar se sina egna individuella brister och ställer krav på omgivningen som om man vore ofelbar. Och när man inte får som man vill, anser man sig omedelbart som kränkt.

I flera kulturer gäller det att inte tappa ansiktet.

Dessa reaktioner är främmande för den kristna kulturen. Varför?

Här gav mig bloggaren och bibelkännaren Carl Inge-
mar Dagman en viktig infallsvinkel som jag citerat:

I alla tider har kristna rörelser kompromisslöst fördömt ogärningar och synder. Kort sagt: det finns ingen kristendom som inte fördömer synd, och det finns inget fördömande av synd som inte är kränkande. Det hör till den kristna kulturen att säga sanningen även när den är kränkande.

Den kristna kulturen har detta i sig, att människorna skall höra Guds ord och domar över vårt sätt att leva. Den kristna kulturen har föstrat en attityd av offentlig rannsakan såväl som enskild. Man blir granskad och dömd i predikan, och man dömer sig

själv enskilt i ljuset av Guds ord.

Denna benägenhet till självkritik är en av hemligheterna med den kristna kulturens enorma, världshistoriska framgångs-saga. Den är en av hemligheterna bakom den vetenskap som har växt fram på kristen mark. Kort sagt, kränkningar och tålandet av kränkningar är typiskt för en kristen, nämligen när kränkningen är förenad med sanning och avsedd att leda till insikt..

Lär känna vår egen identitet

I globaliseringens tidevarv är det minst lika viktigt att vi lär känna oss själva som att förstå andra. Det är bara om vi känner oss själva som vi kan sätta fingret på fenomen där vi skiljer oss från omvärlden.

Dagman pekar på en helt grundläggande attitydfråga.

Inte bara i relationen mellan barn av den kristna civilisationen kontra andra, utan också för att förstå varför det är den kristna världen som utgör vaggan för både industrialismen och upplysningen.

Vetenskap kräver självkritik för att leda någon vart.

Entreprenörskap kräver att man lär sig av sina misstag och inte skyller på någon annan.

Det här är otroligt spännande aspekter som hittills varit frånvarande både i politisk och kulturell samhällsdebatt.

Här finns mycket att gräva vidare i! ●

Granskning av Per Schlingmanns tal på kommunkonferens:

Vad betyder nya moderaternas fortsatta förnyelse?

Det var partisekreterarens uppgift att inför nära 2000 lokala m-politiker här-omveckan lägga ut texten om hur partiet ska fortsätta sin förnyelse. Det finns skäl att skärskåda strategin.

Schlingmann påpekar att det var Alliansen som såg utanförskapet inför valet 2006, och denna verklighetsbild överensstämde med väljarnas syn på vad som var problemet.

Inför valet 2010 ska nya moderaterna göra om denna bedrift att se samma verklighet som väljarna. Schlingmann sa:

”Inför valet 2006 utmanade vi väljarnas föreställning om vilket parti som är bäst på att bekämpa arbetslösheten.

Inför valet 2010 ska vi utmana deras föreställningar igen. Nu handlar det om vem som är bäst på att finansiera och utveckla välfärden!”

Det främsta hindret för att uppnå detta förtroende är att moderaterna inte varit ”tillräckligt lyssnande och ödmjuka”. Därför ska man starta ”dialog med människor i välfärdens verksamheter”.

3000 m-besök i verkligheten ska genomföras.

Rätt, men svar på fel fråga

Det är naturligtvis rätt av ett stort parti att arbeta upp kontakterna med väljarna i verkligheten. I synnerhet som partierna nu saknar den medlemsbas som förut med automatik innebar att partierna hade koppling till verkligheten.

Men inte kommer moderaterna att framstå som välfärdens främste försvarare därför att man snackat några timmar

med några sjuksköterskor på en mottagning på orten.

Det kan säkert stärka bilden—främst hos de egna politikerna som känner sig duktiga av att ha besökt verkligheten—men inte ger det några poäng i det ideologiska världskriget med socialdemokraterna om välfärdens organisation!

De 3000 besöken är mer ett PR-trick än en seriös vinnare.

Hoppfullhet a la Obama

Schlingmann finner ”en attraktiv hoppfullhet i Barack Obamas budskap som vi kan lära något av”.

Låter förnuftigt, men bara innan man funderat på saken.

Obama pratar om hopp, men har ingen politik för hopp. Det som givit det hoppfulla talet vingar är hans bakgrund som svart.

Många vill se en svart politiker nå hela vägen. Och så kom denne unga, snygga och värtalige Obama. Medierna och många väljare blev blixtförälskade.

Men vilken politik kommer Obama att föra? Ingen vet.

Och det är väl ändå i den politiska branschen nya moderaterna vill stanna?

När det gäller bakgrund så har väl moderaterna inga fördelar att lyfta fram, snarare syftar nya moderaterna till att lämna den egna bakgrunden (som

överklassparti) för att skapa sig en ny identitet. Då är Obama en sällsynt illa vald förebild, vars framgång i hög grad bygger på identitet och bakgrund.

S fokuserar på moderaternas bakgrund

Hur fel Obama är som förebild understryks av att socialdemokraterna visat att de tänker gå till val mot de gamla moderaterna. De kommer att göra allt för att måla nya moderaterna i de gamla moderaternas färger.

Man har under 2007 lyckats trumma in mantrat att det är de välbeställda som gynnats av skattesänkningarna, och gjort det så skickligt att så kallade liberala tidningsledare utgår från att det är så, även om detta inte är med sanningen överensstämmande.

Nya moderaterna kommer alltså att få svårt att föra sin egen valrörelse på det sätt man fick 2006.

Underskatta inte s

Jag tycker också att Schlingmann antyder att socialdemokraterna kommer att bli lätta att slå. Han talar om ”Thomas Östros gnälliga kritik”.

Det är att underskatta sina motståndare. Denna gnällighet har givit oppositionen ett ►

15-procentigt övertag i opinionen, trots att regeringen givit medborgarna massor med friska skattepengar tillbaka i plånböckerna.

Sakfrågorna?

När det gäller satsningen på att utveckla välfärden är det som Göteborgs-Posten skrev i ledare (9/3-2008): ”Mycket av det förbättrade innehållet i välfärden som moderaterna nu säger sig eftersträva framstår ännu som tämligen oklart.”

Det finns en luddighet i den nya strategin om välfärd. Och det är livsfarligt för ett parti som kastat sin gamla profilering överbord och försöker bygga en ny image.

Att vara otydlig är DET problem som mittenpartierna c och fp haft under årtionden, och som gjort dem till lika små som v och mp.

Moderaterna har vunnit respekt på sin tydlighet. Man har vetat var man har moderaterna. Om moderaterna börjar tala välfärd utan att tala om på vilket sätt och enligt vilka värderingar, riskerar man att gå samma väg som c och fp (som ju också varit +20-procentspartier)

Det är som Nya Wermlands-tidningen skrev (9/3), det finns en ”risk för att det nymoderata välfärdskramandet mest kommer att handla om värandet av de befintliga verksamheter-na. Alltså att man ser mindre till att skapa alternativ än till att bevara den gamla offentliga sektorn. Och vad blir då skillnaden mellan en borgerlig och en socialistisk välfärdspolitik?”

Och framförallt: varför ska väljarna rösta på kopian, och inte på originalet, socialdemokratin?

Skrämselpropaganda

Det Per Schlingmann inte berör är hur nya moderaterna ska försvara sig mot den intensiva skrämselpropaganda som socialdemokratin kommer att rikta mot regeringen, framför allt i just välfärdsfrågorna.

Vi fick på Brännpunkt i SVD 10/9 försmak av hur det kommer att låta. I en och samma artikel lyckas socialdemokratiska landstingsoppositionen förklara att Alliansens politik i form av Vårdval Stockholm:

- ”försämrar sjukvården”,
- är ”borgerlig klasspolitik”
- är ”rent grotesk”
- ”så styvnackat okänslig”
- orättvis
- marknadsliberala övertoner
- ”förvärrar situationen”
- omfördelar vård från mindre välbeställda till de mest välbeställda
- ger makten till företag, inte patienterna
- ”slår hårt” mot svaga
- är ”närmast föraktfull”
- är ”inte hållbar”
- får ”från kritik” från alltfler håll.

Skillnader 2010

Socialdemokraterna kommer att göra allt för

att smutskasta varje beslut av Alliansen, och hävda att bara socialdemokraterna kommer att kunna ge verklig trygghet.

Nya moderaterna ger sig in på socialdemokraternas planhalva om man vill få väljarna att tro att moderaterna är bättre än s på att ge trygghet i vården.

Visst kan det ses som att man upprepar det man gjort med arbetsmarknadspolitik.

Men det finns två viktiga skillnader.

Förra gången blev socialdemokratin överrumplad av nya moderaternas nya strategi. De hann inte formulera sin motoffensiv.

Nästa gång kommer de att ha haft fyra år på sig.

Förra gången kunde Alliansen attackera som opposition och s var i försvarsposition. Det är alltid enklare att attackera när man inte har något ansvar. År 2010 kommer s att ha den fördelen.

Man kommer att attackera allt. Precis allt! Även vädret kommer att vara Reinfeldts fel.

Därför har bara EN borgerlig statsminister vunnit två val i rad sedan allmänna rösträtten infördes: Thorbjörn Fälldin.

Till och med i Stockholm, där det borgerliga väljarunderlaget är mer gynnsamt än i någon annan region, brukar de borgerliga INTE vinna återval. Man förlorar efter en mandatperiod.

Majoriteten i Stockholms läns landsting har skiftat i varje val sedan 1979 (Bara centerpartisten Knut Nilsson har varit finanslandstingsråd i två mandatperioder i rad, 1973-79 —det var som politisk sekreterare hos Knut Nilsson jag lärde mig partipolitiken, dock på 80-talet.)

Trovärdighet

Jag tror att skrämselpropaganda kommer vara socialdemokraternas huvudnummer. ►

Man har ingen egen politik och anfall är bästa försvar.

Deras strategi är att undergräva trovärdigheten i Alliansens regeringsduglighet.

Man kommer inte bara att ge Alliansen skulden för allt som faktiskt händer, utan kommer att hitta på mängder med falska anklagelser, vilket framgår av den Brännpunkts-artikel jag här citerat.

Det kommer i så fall att bli en mycket smutsig valrörelse.

Och det jag saknar i Schlingmanns tal är förberedelse för ett blodigt, skitigt och ilsket skyttegravskrig.

Har nya moderaterna temperament?

Det jag är orolig för är att den mer nedtonade retoriken som nya moderaterna står för i jämförelse med de gamla, kan innebära att man inte har det temperament i organisationen som krävs för att möta frontalangrepp från en socialdemokrati som använder vilka ojusta metoder som helst.

Det är bara den som har starka egna värderingar som är beredd att ta strid för sin politik. Den som företräder en kompromiss, en pragmatisk halvmesyr, har inte modet och viljan att ta strid för den.

Flera av de borgerliga rösterna som kritiserat nya moderaterna har gjort det därför att man har starka övertygelser om frihet och mindre stat, en energi som kommit till sin rätt i de gamla moderaterna.

Nya moderaterna måste hitta starkt värdeladdade frågor att knyta till sin politik.

Verkligheten ingen räddare!

Jag uppfattar det som att Per Schlingmann tror att verkligheten kommer att rädda nya moderaterna.

Alliansens främsta motståndare 2010 är inte socialdemokrater

Tänk dig en fotbollsmatch där domaren ständigt tar parti för det ena laget och dömer till deras fördel. Exakt den rollen kommer medierna att spela i nästa valrörelse mellan Alliansen och vänsterblocket.

Inte nog med att socialdemokratin kommer att gå till frontalangrepp i valrörelsen 2010. Alliansen kommer att ha emot sig den mäktiga bransch som ska förmedla den politiska debatten till folket, massmedierna.

SVT, SR, TV4, DN, SVD och alla andra nyhetsredaktioner kommer att stenhårt

Han utgår från att svenska folket ska se igenom den politiska retoriken under valrörelsen och välja det parti som har konkret, om än nedtonad, förnyelse som ligger i tiden.

Men det kommer att leda till valförlust och en valanalys med mantrat: "Vi nådde inte ut med vår politik."

Jag hörde det under 20 år då centerpartiet minskade från 24 procent (vilket man hade när jag gick med), till 5,1 procent, (när jag lämnade). Och efter varje val hette det från partiet att man inte nått ut med sitt budskap.

Nya moderaterna riskerar att hamna i samma spiral.

Särskilt om man tror att lågmäld förmedling av den egna politiken ska rädda partiet från de sanslösa angreppen från socialdemokratin.

Det finns bara ett sätt att vinna val när man har regeringsmakten: att ta striden! ●

kritisera regeringen samtidigt som oppositionens alternativ kommer att undgå seriös granskning.

Medierna vill s-seger

Vi såg hur snabbt massmedierna efter Alliansens valseger började attackera regeringen. Eftersom regeringen höll sina vallöften, gick man till angrepp på statsrådets privata vandel.

Det var en granskning som de nyss avgångna socialdemokratiska statsråden sluppit, och som de klarat lika dåligt som de borgerliga.

Men det spelar ingen roll. Medierna var ute efter att hämnas på de borgerliga för att de vunnit valet.

Medierna är aktörer, inte rapportörer

Förr var mediernas roll att neutralt rapportera och referera vad politiker sa och gjorde. Idag är medierna själva aktiva aktörer i politiken och har egna uppfattningar om vem som bör vinna och vem som ska förlora.

Och de använder sina spalter och sin sändningstid för att uppnå sina subjektiva och personliga uppfattningar.

I USA fick John Kerry dubbelt så mycket positiv nyhetsbevakning som president Bush 2004, men Bush vann ändå. Det beror på att amerikanska folket vet att medierna är vänsteraktiver och tolkar nyheterna där efter.

Samma insikt måste svenska folket ha om valrörelsen ska bli någorlunda rättvis. Här kan bloggarna hjälpa till. ●

Kommentar:

Vart borde centerpartiets förnyelse leda?

Centerpartiet har inte slagit på trumman om sin förnyelse, men den har varit lika avgörande för Alliansens valseger som moderaternas. Och på samma sätt som moderaterna avser centern att i regeringsställning fortsätta förnyelsen.

Men medan moderaterna går mot mitten och tonar ner sina ideologiska budskap, går centerpartiet i motsatt riktning: från en flummig och misslyckad mittenpolitik till ideologisk tydlighet.

Maktskifte räcker inte—värderingsskifte krävs

På sin hemsida meddelar partiet att man nu ska ta "nästa steg i förnyelseprocessen".

I detta syfte tillsätter man fyra processgrupper. I direktiven framgår att centerpartiet inte nöjer sig med att man uppnått maktskifte: "För en genomgripande förändring av Sverige krävs ett värderingsskifte."

Men så mycket mer går inte utläsa av direktiven.

Därför vill jag understryka den förändring jag skulle vilja se i centerpartiet, ett budskap jag framfört på idéseminarium under centerungdomarnas stämma 2004, och som jag tror hade viss effekt.

Och så mycket har inte hänt att mitt budskap är överspelat. Tvärtom. Håll tillgodo!

"Policy" kontra "politics"

På engelska språket finns två ord som bättre än några andra beskriver vad partipolitik är: policy och politics.

Politics används om kort-siktig taktik, om maktspelet, om slagorden, om påhopp på motståndarna, om vad man är emot snarare än för, om förhandlingar och kohandel.

Policy står för de värderingar som ligger till grund för det egna samhällsengagemanget. Vilka de

goda principerna är - och hur man rangordnar dem när de ställs mot varandra. Det sista är just vad idédebatt handlar om. Att vara för

allt gott och mot allt ont räcker inte. I verkligheten står många goda mål i konflikt med varandra. Idédebatt handlar om att klargöra vilka som kommer före andra, vilka prioriteringar man gör.

Båda innebörderna har sina funktioner att fylla. Men under den tid jag kan överblicka har obalansen mellan dem blivit allt större. Policyarbetet ser jag ingenting av i något parti. Det är politics för hela slanten. Seriös idédebatt har ytterst få arenor.

Därför är det roligt för mig att få hälsa på i min gamla rörelse och ge några provocerande förslag till vad centerrörelsen borde göra.

Självständig allmogeklass

Carl Berglunds upprop "Bröder, låtom oss enas!" från 1 december 1910 brukar ju räknas som centerpartiets födelse. Det var strax efter det att allmän rösträtt för män hade beslutats i riksdagen. Uppropet

riktade sig mot överheter, både i form av stat och storbolag, och mot högre skatter och industrins trustbildningar. Det riktade sig till allmogen och uttalar sig för självständighet åt landsbygdens folk.

Detta småfolkets motstånd mot maktkoncentration i händerna på samhällets eliter har varit kärnan i centerrörelsens ideologi.

Man vände sig inte bara mot maktkoncentration näringslivet, så som arbetarrörelsen gjorde när industrialismen tog fart, utan också mot arbetarrörelsens vilja att koncentrera makt i statens händer.

Carl Berglund talar för en "självständig allmogeklass" och jag vill tolka det som att han menar samma sak som de amerikanska grundlagsfäderna när de förklarade sig självständiga från den brittiska kolonialmakten. Alltså att makten ska ligga hos de enskilda människorna, inte hos någon form av överhet — allmogen ska varken vara "penningemaktens" eller statens tjänare.

Skillnad i syn på arbete och kapital

En avgörande skillnad mellan Berglund och arbetarrörelsen var synen på arbete och kapital. Han gör dem inte till motsatser, och han vänder sig mot att landsbygdens folk ska splittras upp efter dessa klasslinjer.

Här knyter Berglund an till en månghundraårig svensk tradition av fria och självägande bönder. Den som själv äger sin mark kan rimligen inte

bli ett proletariat förtryckt av markägarna - sig själva.

Här ligger i träda en stor ideologisk tillgång för centerpartiet.

Konservativa och liberaler står för äganderätten, men av tradition har det uppfattas som argument till försvar av de besuttna, de rika. Därför har socialister haft stor framgång i att misstänkliggöra äganderätten som förklätt klassintresse.

Äganderätt skapar egenmakt

Men i Berglunds fall handlar äganderätten om motsatsen: äganderätten skyddar allmogen mot maktkoncentration. Genom äganderätten garanteras de många självägande småböndernas frihet och autonomi från överheter. Äganderätten är, helt enkelt, det främsta verktyget för jämlikhet. Alltså exakt det motsatta mot vad socialismen hävdar.

Under industrialismens kamp mellan kapital och arbete ansåg såväl socialister som liberaler att familjeföretag var ett överspelat kapitel i mänsklighetens ekonomiska historia. All ekonomisk verksamhet skulle i framtiden planeras i storföretag och i staten.

Men industrialismens storskaliga produktion är inte längre det som gäller. Nu handlar det om flexibilitet, mindre serier och kundanpassning. Anställda har blivit medarbetare och besitter företagets viktigaste tillgång: kunskap och erfarenhet.

Därmed har kampen mellan arbete och kapital spelat ut sin roll. Olika parter måste samverka på mer jämlika villkor.

Min käpphäst har länge varit att den moderna människan träder in i bondens relation till arbetet: man äger de tillgångar som har ekonomiskt värde, visserligen inte åkermark och skog, men väl kunskap och erfarenhet. Istället för traktorn producerar man vid datorn. En friare roll till uppdragsgivarna är på väg. Gammaldags anställningar på livstid är på väg ut.

I detta samhälle är striden mellan kapital och arbete fullständigt passé. Det gör arbetarrörelsen vilse. Deras kamp blir alltmer en kamp mot väderkvarnar. Och vem har idégrunden för att förklara människans roll i ett samhälle där man själv är herre i sitt hus?

Den nya tidens roll för människan är inte lätt. Man får stort personligt ansvar på sina axlar. Samtidigt har gamla organisationer svårt att släppa sin auktoritära hållning - framför allt offentliga sektorn.

Den stress och "utbrändhet" vi ser idag är symptom på att övergången inte fungerar smärtfritt, från ett toppstyrt samhälle till ett där människor i allt högre grad får egen kontroll över sin vardag.

Människor saknar vägledning i hur man hanterar sin nya roll, eftersom alla samhällseliterna är formade i en mentalitet som tror att allt kan planeras till det bästa i förväg och som fortsätter ställa arbete mot kapital. Deras syn skapar nu på 2000-talet bara förvirring.

Det människorna behöver är bondens erfarenhet om hur man sköter sitt förvärv. Hur man väver samman yrkesliv med familjeliv, hur man hanterar livets nycker - som dåligt väder - utan att bli alldeles galen på att man inte får gjort det man tänkt sig.

Det vi behöver idag är politiska budskap som hjälper människor att lära sig hur man lever i frihet - och med stort personligt ansvar.

Avvägningen mellan frihet och trygghet

Ett annat centerpartistiskt dokument som jag tycker att dagens centerrörelse borde studera lite djupare är partiprogrammet från 1959.

Det inleds med något så ovanligt som ... frågor. En hållning som är beundransvärd. Och som antyder att man inte är tvärsäker, utan är resonerande och öppen - vilket man måste vara i idédebatt.

En fråga lyder: "Hur skall avvägningen ske mellan de två grundbehoven frihet och trygghet?"

Så enkelt, så genialt, kan man formulera frågan som all politik handlar om.

Under hela 1900-talet syftade politiken till att öka tryggheten. Välfärdsstaten var

svaret. Men eftersom välfärdsstaten byggdes upp under industrialismens epok formades den av motsättningen mellan kapital och arbete. Landsbygdsbefolkningens erfarenhet av att vara både kapitalägare och arbetare togs inte tillvara.

Därför har man cementerat en uppdelning i samhället mellan de som har och de som inte har, snarare än att ge alla människor möjlighet att äga

sin bostad, sitt företag, sitt liv.

Därför är frågorna om hur arbetsmarknad och ekonomiska formas fortfarande så känsliga och laddade att ingenting händer. Diskussionerna om EU:s tjänstedirektiv, om arbetsrätten, om företagets villkor, är alla totalt låsta. LO och vänsterblocket ser det - fortfarande - som en intressekamp mellan storkapital och maktlösa arbetare.

Å den andra sidan klarar inte Svenskt Näringsliv och de borgerliga partierna av att förklara att det inte är så, för de flesta av dem är skolade i en tid då storföretagen var svaret på alla frågor. Storföretag har i hög grad kännetecknat Sverige.

Därför har låsningen i "vi" och "dom" blivit extra stark och seglivad i Sverige.

Centerpartiet var en avvikande röst. I partiprogrammet från 1959 heter det:

"Med sitt direkta ägande utgör småföretagsamheten en ytterst värdefull företagsform, särskilt för människornas trivsel och arbetsglädje. Det ökade behovet av servicean-

läggningar liksom önskan vid stigande levnadsstandard att tillfredsställa personlig smak i konsumtionsvalet ger småföretagen gynnsamma förutsättningar, vilka på alla sätt måste tillvaratas."

Här är man 50 år före sin tid. Långt före alla andra förstod centern att konsumenternas personliga val skulle förändra marknaden och ekonomin.

Skrivningen om

arbetsglädje är en replik till utbrändhetsdebatten, 50 år innan den blev på modet.

Personligt präglade behov

Också följande skrivning är principiell och klartänt:

"Sedan de grundläggande behoven tillgodosatts, träder vid en högre standard personligt präglade behov och önskemål alltmer i förgrunden. Möjligheten att tillgodose dem beskäres dock, om en ökad ekonomisk trygghet skapas enbart genom kollektiva beslut, som binder stora grupper vid samma utformning. Endast vid individuell utformning kan en trygghetsgaranti förenas med den enskildes behov av frihet. För centerpolitiken framstår därför säkerställd grundtrygghet och därutöver personlig frivillighet som den bästa föreningen av tryggheten och friheten.

Utöver detta grundskydd skall samhället genom obligatorisk sociallagstiftning inte ingripa i den enskilda med-

borgarens rätt att disponera sina inkomster..."

Personligt sparande

Programmet poängterar också behovet av "det personliga och frivilliga sparandet" eftersom det ger människor handlingsfrihet och trygghet. Alltså: trygghet genom eget kapital, inte genom bidrag. När alla kan spara och bygga buffert för oförutsedda händelser skapas trygghet utan att det går ut över friheten - tvärtom stärks självständigheten av att veta att man har egna medel i reserv.

Grundtrygghet är med

andra ord

inte bara

något staten

ska leverera,

utan något

man själv ska-

par. Politikens roll är att se till att människor får behålla lönen för mödan av sitt arbete så att de kan spara och investera. Hur man använder dessa resurser avgörs av "personligt präglade behov", och alltså ingenting staten har med att göra.

Centern förespråkade även förr ett offentligt skyddsnät som träder in när oförutsedda händelser inträffat i en människas liv som gör att man inte kan försörja sig - som arbetslöshet, sjukdom och invaliditet. Men i övrigt ska inte staten lägga sig i. Eller som CUF-ordföranden Olof Jonsson uttryckte det 1959 i SLU-bladet:

"Centerungdomen motsätter sig den tvångslagstiftning som föreslås av socialister och folkpartister. Vi menar att statsmakten genom lagstiftningen om tjänstepensionen kliver över gärdesgården till den täppa där medborgarna själva bör ha rätt att bestämma."

Centerpartiet har alltså en historia där man kraftfullt och ideologiskt ifrågasatt välfärdsstatens expansion. Partiet vände sig mot att trygghet alltid satts framför frihet, så som det måste bli om trygghet alltid tolkats som något som staten ska förse medborgarna med.

C borde åter lita till medborgarnas egenansvar

Varför talade centerrörelsen för allmogens självbestämmande och frihet från överheter - i form av experter, direktörer och statens fogdar - såväl 1910 som 1959, tider då staten var mycket mindre än i dag, medan centerpartiet av modernare datum sällan vill öka friheten på politikens och statens bekostnad?

Varför hör man inte Carl Berglunds ord från 1912 som om socialism skrev (Landsbygden 1 februari):

”Det bleve lättja och liknöjdhet på alla områden. Folket skulle bli en sorts lata och livegna tjänstemän, styrda av en tyrannisk byråkrati. Det är dock konkurrensen, som uppövat och alltjämt skärper intelligensen.”

Jag tror svaret är att centerpartiet inte längre ser sig som allmogens företrädare, utan är företrädare för statsmakten. Partiets tankevärld domineras helt av social ingenjörskonst. Det är genom staten som politiska mål ska uppnås. Staten ska oinskränkt härska över medborgarna, vars frihet är en restpost.

Centerpartiet, liksom andra partier, tror på fullt allvar att de vet bättre än människorna själva vad som är bäst för dem. Frihet ställer bara till elände. Då kan människor göra på ett annat sätt än vad politiker önskar. De kan röka på krogen.

Cykla utan hjälm. De kan fördela föräldraledigheten på ett sätt som riksdagen anser fel.

Om människorna släpps fria kommer de att göra sig själva illa. Medborgarna tillerkänns ingen som helst kapacitet av partierna. De betraktas som hjälplösa offer som politikerna i sin enorma godhet rycker ut för att rädda. Och om medborgarna inte är offer så är de elakartade egoister som inte är det minsta solidariska. Någon förmåga att lösa angelägna sociala frågor anses inte dagens medborgare ha.

Dagens centerparti delar socialismens uppfattning om att människor är oförmögna att ta hand om sig själva. Därför betraktas frihet i dag som ett hot.

2000-talets svar på avvägningen trygghet-frihet

Vilken idédebatt skulle jag vilja se?

I sökandet efter en ny balans mellan trygghet och frihet för den enskilde individen måste källor sökas som inte formats av industrialismen. För mig är antikens Grekland, och framför allt Aristoteles, en oändlig källa till inspiration. Det finns också en internationell filosofisk diskussion att hämta näring ur: både neoaristoteliska och komunitära perspektiv handlar om vad frihet betyder ur ett moraliskt perspektiv.

Aristoteles beskrev hur människan bara kan nå lycka och tillfredsställelse genom att möta utmaningar och övervinna motgångar. Det ska inte alls tolkas som enbart en tävlan mellan individer, det som sker på marknaden, utan om en process där lösningar på sociala behov växer fram genom att människor samverkar i gemenskapen. Det ska påpekas att Aristoteles talar om fysisk ge-

menskap i lokalsamhället, inte abstrakt "gemenskap" i form av statlig skatt...

Ur detta ideologiska perspektiv kan välfärdsstaten inte ge - utan tvärtom tar ifrån - människorna redskapen att nå självrespekt och tillfredsställelse.

Främst låginkomsttagarna kläs av möjligheterna att känna att man har kontroll och kan påverka sin situation. De har blivit helt utelämnade till offentliga system och har alltså ingen autonomi kvar alls. De påminns hela tiden om att de inte klarar av att försörja sig själv och de sina.

Fälldins civilisationskritik

Detta tog Thorbjörn Fälldin upp i sina tal då han kritiserade byggandet av betongförrter i storstäderna. I sitt installations-tal 1971 sa han så här:

”De unga familjerna har hamnat isolerade i en storstadsförort utan den naturliga kontakt med anförvanter och vänner som ingår i det naturliga livsmönstret i ett samhälle.”

Fälldin talade om frivilliga gemenskaper, precis som Aristoteles. Han visste att självkänslan handlade om den egna förmågan, att för sig själv bevisa att man duger något till. Människor har ett starkt behov av att känna sig kompetenta, veta att de klarar av att göra saker bra.

Utrymmet för detta stavas: frihet. Och det är denna frihet som välfärdsstaten tagit ifrån människorna.

Jag skulle alltså vilja hävda att trygghet bara kan uppnås genom frihet. Självklart behövs en statlig grundtrygghet vid svårare olyckor i människors liv, men i huvudsak är det frihet som i dag saknas för att männi-

skor ska kunna känna sig stolta och tillfredsställda med sina liv.

Varför inte göra centerpartiet till den frihetsrörelse som står på de enskilda medborgarnas sida mot staten?

De ideologiska grunderna finns där. Men de måste upptäckas på nytt.

C på väg—men hur långt vågar man gå?

Sedan jag håll detta föredrag har partiet utvecklats i den riktning jag förespråkade. Särskilt när det gäller småföretagen har partiet tagit deras parti mot centraliserade fackförbund som med maffiametoder försöker döda småföretag som inte lyder fackets påbud.

Men det handlar om ekonomi och stora organisationer mot små. Jag skulle vilja se mer av moralisk diskussion, om medborgarskapets innebörd.

Hur bör det personliga svaret se ut, och vilken roll ska staten ha?

Står centerpartiet på medborgarnas sida mot staten, eller är man statens ingenjörer?

Här är man fortfarande väldigt ytlig och kortsiktig.

Ett seriöst värderingsskifte måste grunda sig på djupa analyser om hur man ser på människors kapacitet—behöver vuxna människor förmyndare i form av myndigheter?—och vilka uppgifter ska staten ha, egentligen? Är den alltid ”ytterst ansvarig”? (Vilket betyder att staten, likt föräldrar, griper in när medborgare inte sköter sig, och därför ytterst betraktar medborgare som barn.)

Här finns så otroligt mycket mentalt arv från Alva Myrdals sociala ingenjörskonst att göra upp med.

Jag kommer att bedöma centerpartiets förnyelse utifrån detta perspektiv: vågar centerpartiet på 2000-talet lita lika mycket på medborgarna som bondeförbundet gjorde på 1950-talet? ●

Tack för alla tips!

Somliga undrar hur jag i bloggen lyckas fånga upp så många nyheter som aldrig rapporteras i svenska medier.

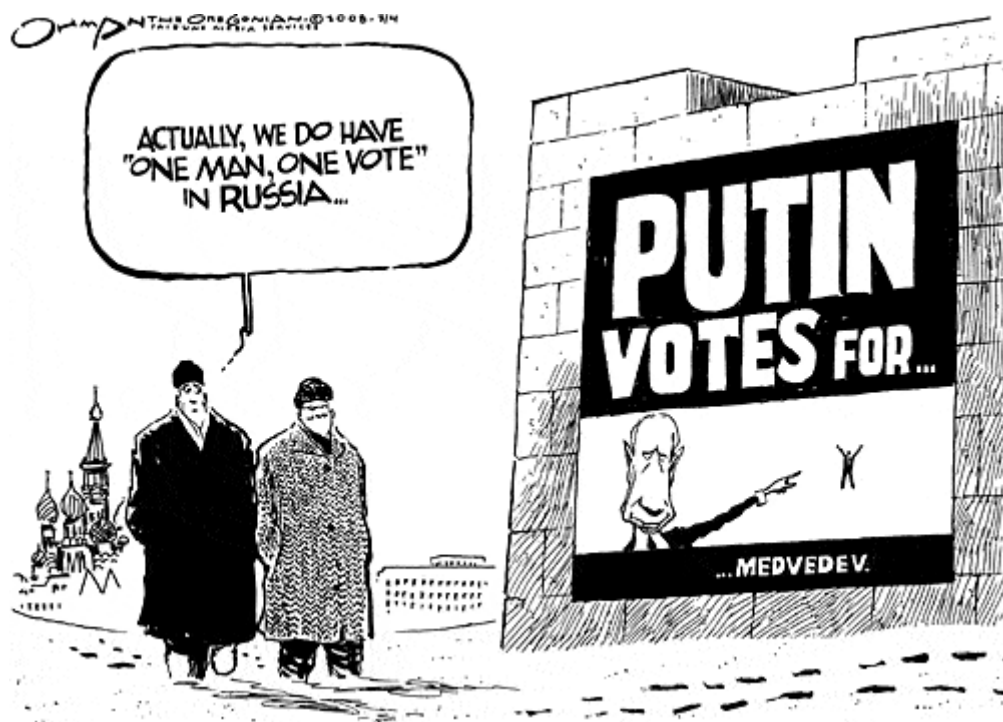
Hemligheten är att hitta bra ”spindlar i internet”, olika aktörer som förmedlar intressanta artiklar och nyheter.

Men en lika viktig källa är bloggarnas läsekrets.

Jag får dussintals med tips om dagen och ur denna ström hittar jag inte sällan intressanta perspektiv som jag har nytta av.

När jag skriver detta, slår det mig att jag inte tillräckligt visat min tacksamhet för dessa tips.

Att svara på varje mejl är en omöjlighet, men jag ska bli bättre på att ta upp det här. Och det är en funktion som borde kunna utvecklas till ömsesidig nytta. Ju fler bra tips jag får, desto bättre blir bloggen.

Jack Ohman tolkar det ryska valet.